

ob grobu prof. Sime M. Milojevića (1894-1969)

12. septembra 1969 nas je zapustil še eden od markantnih zastopnikov tiste generacije srbskih geografov, ki so bili še neposredni učenci in nasledniki Jovana Cvijića. Pokojnik, redni profesor beogradske univerze dr. Sima M. Milojević, je bil med temi nasledniki eden od najsamostojnejših, iskal je v svojih raziskovanjih novih potov, a ker je bil med njimi tudi eden od osebno najskromnejših, je bilo njegovo delo na zunaj in na daleč morda manj zapazeno. Vrh tega njegovi delovni življenjski poti usoda ni bila vedno preveč naklonjena: ko je vojna vihra dne 19. oktobra 1944 sprožila požar v Geografskem inštitutu beogradske univerze, je bilo uničenih v rokopisu precej njegovih krasoslovnih razprav, rezultatov njegovega raziskovalnega dela v najzrelejših letih, na poti k življenjski sintezi. Tudi po vojni so ga razmere prisilile, da se je moral na geografski katedri beogradske univerze čezmerno obremeniti s predavanji iz najrazličnejših predmetov, celo takih, ki so bili daleč od njegovega ožjega raziskovalnega področja (kartografije, ekonomske geografije Jugoslavije itd.), kar mu je močno razdrobilo čas in energijo ter ga zavrlo v njegovem raziskovalnem delu.

Sima Milojević je bil predvsem geomorfolog. S svojo doktorsko disertacijo pri J. Cvijiću »Leskovačka kotlina sa okolinom« (Glasnik Geografskog društva 1924) je sicer začel delo na normalnem reliefu, čemur se tudi pozneje ni docela odrekel, vendar pa se je pozneje v glavnem usmeril v geomorfološko proučevanje krasa. Kot aktiven speleološki raziskovalec je pripravil vrsto krasoslovnih razprav, od katerih so najznačilnejše in v marsičem po svojih rezultatih najbolj samonikle tiste, ki se ukvarjajo s speleologijo in hidrologijo Popovega polja in okolice (v letih 1926-1929). Neke vrste sintezo njegovega dela in njegovih pogledov na tem področju pa je predstavljalo monografično delo »Pojave i problemi krša«, ki je izšlo v »Posebnih izdanjih« Srpske Akademije Nauka, knj. CXXIII, leta 1938, v katerem zaslužijo največ pozornosti pokojnikove ugotovitve in teze o vlogi t. im. brahiklaz na hidrografske razmere in morfološke poteze na krasu. Milojević je s svojim delom želel tudi čim več koristiti zahtevam praktičnega življenja. Lahko bi ga torej po današnji navadi uvrstili med »aplicirane geografe«. To velja zlasti za njegovo hidrološko delo, kjer je imel stalno v mislih probleme vodne oskrbe na krasu. V tej smeri je značilno eno od njegovih zadnjih objavljenih del (»Problemi asanacije termalnih i radioaktivnih vrela Niške Banje«, Zbornik radova Instituta za proučavanje krša »Jovan Cvijić, knj. 2, Beograd 1958), v katerem se je lotil v naslovu navedenega vprašanja na osnovi lastnih proučevanj kraških terenov okrog tega zdravilišča. Da je bil praktični problem Niške Banje uspešno rešen, je predvsem njegova zasluga, čeprav so v javnosti poželi več priznanj tisti, ki so svoje praktične ukrepe oprli na njegova prizadevanja. Tudi v tem se je pokazala nekakšna tragična logika njegove življenjske poti. Saj je tudi svoje edino vidnejše zunanje priznanje, podelitev medalje Jovana Cvijića s strani Srbskega geografskega društva, prejel šele razmeroma pozno (1965 leta).

Tudi mero spoštovanja in priznanja s strani svojih učencev, ki so se vse do zadnjega oplajali ob njegovih znanstveno-pedagoških prizadevanjih, smo spoznali na zunaj šele ob njegovi smrti, ko so mu med drugim posvetili 1. številko »Glasnika Srbskog Geografskog društva« za leto 1969 s toplo in pravično napisanim nekrologom izpod peresa enega najtipičnejših med pokojnikovimi učenci, prof. Dušana Dukića. Tudi pred nami, ki smo ga zadnjič srečali še ob otvoritvi novega muzeja Jovana Cvijića v Beogradu oktobra 1968, ostaja njegov lik stromen in svetel, kakor je bil.

Svetozar Ilesić

Ob smrti Jeana Corbela

22. februarja 1970 je v Španiji, kamor se je podal na raziskovanje korozijske intenzivnosti na krasu, ob avtomobilski nesreči izgubil življenje Jean Corbel. Njegova raziskovalna dejavnost je segala v različne veje fizične geografije in uveljavljal se je tudi kot organizator glacioloških ekspedicij. Vendar